

veszélyeztetni az együttes önállóságát, továbbra is az egyesület működteti a Filharmóniai Társaság zenekarát. A zenészek is lényegesnek tartják, hogy ez az együttes megmaradjon, de ne ebben a kiszámíthatatlan, s tényleg a mindennapi lét határán mozgó formában, hanem anyagilag és művészileg is alaposan átgondolt struktúrában. Komoly terveink vannak arra vonatkozóan is, hogy hogyan lehetne a zenekart felszálló pályára állítani.

! Mondjon néhány konkrétumot!

– Nagyon fontos, hogy kik állnak a zenekar előtt, a neves vendégművészek ugyanis ki-törési pontot jelenthetnek.

! Ez is elsősorban pénzkérdés...

– Igen, tudom, meg kell teremteni a forrást is... De ha van rá büdzsé, akkor is meg kell találni a legmegfelelőbb művészeket, hiszen ez a nemzetközi ismertségben is segíthet. Emellett szükség van arra, hogy új, fejlődő közönségbázist építsünk ki. Reagálni kell arra, hogy a világ nem úgy működik, mint húsz évvel ezelőtt, s ennek a változásnak a jegyértékesítésétől kezdve a program összeállításokig, mindenütt meg kell jelennie. A zenekar helyét újra kell definiálni, és az XXI század eszközeit használni. A hasz-

nos külföldi példákat is át kellene ültetni a hazai gyakorlatba...

! Mindez attól is függ, hogy maga a dal-színház mennyire tartja fontosnak az együttesét, beszéljünk akár az operazenekarról vagy a Filharmóniai Társaságról...

– Igyekszem a zenekarért mindenütt a lehető legtöbbet lobbizni. Nagyon fontos lenne, hogy legyen keretünk hangszervásárlásra, az öltözők rendbetételére. Évek óta nincs pénz új fellépő ruhákra, nem volt fizetésemelés... Pedig nagyon intenzív munka folyik nálunk, s nem heti egy koncerten, hanem estéről-estére kell megtalálni a kellő motivációt. Az a cél, hogy olyan feltételeket teremtsünk, hogyha egy zenész idejön, akkor jól érezze magát! A munka magas szinten, inspirálóan végezhető, de ehhez optimalizálni kell a feltételeket.

! Ehhez három dolog kell: pénz, pénz és pénz.

– Inkább úgy vélem: pénz és ötlet. Először meg kell fogalmaznunk egy ideát, és utána meg kell tudni győznünk mindenkit, hogy adjon hozzá pénzt. Verseny van, amelyben az élvezőnyben kell végeznünk...

! Várható még létszámleépítés az együttesnél?

– Még mindig két teljes zenekarnyi muzsikussal dolgozunk, hiszen 157 státuszunk van. A létszám meghatározása a fenntartótól, és persze a munka megosztásától is függ. A mostani feladataink ellátásához körülbelül ennyi zenészre van szükség, bár az együttesen belül az egyes hangszer-csoportoknál előfordulnak még aránytalanságok... Most szerencsére – átgondolt műsorterv esetén – a Filharmóniai Társaság akár egy-egy rövid turnéra is indulhat. Arról is beszéltünk, hogy létrehozunk a jövőben egy zenekari akadémiát, azért, hogy megfelelő struktúrában történjen az utánpótlás nevelése, és ebben a Zeneakadémiával dolgozunk majd együtt.

! Zongoraművészként megfordult valaha is a fejében, hogy egyszer majd egy egész zenekar munkájával fog foglalkozni?

– Még két évvel ezelőtt sem gondoltam erre... De érdekelt ez a kihívás, nem érzem kényszermegoldásnak. Remélem, a zongoraművészként és a menedzserként szerzett tapasztalataimat is hasznosíthatom ezen a poszton.

R. Zs.

Megújulás a Győri Filharmonikusoknál

Izgalmas szezont kezdett a győri zenekar, hiszen rendhagyó bérleteik iránt nagy az érdeklődés, s különleges jubileumuk is akad, idén ünnepelhetik a Richter Terem fenállásának ötvenedik évfordulóját. Fűke Géza zenekari igazgató elmondta, az utóbbi időszakban sikerült növelni bérletvásárlóik számát, lezajlott az együttesben némi fiatalítás is, s a megújulást új arculat, az átalakult honlap is jelzi.

! Az évadban különleges fellépéseik is akadnak, hiszen a nemzeti gyásznapon, Budapesten, a bazilikában fellépett a Győri Filharmonikus Zenekar...

– Nagyon megtisztelő volt a kormányzati kommunikációs központ felkérése, amelynek örömmel tettünk eleget. A hangverseny egyfajta nemzeti összefogást is jelképezett, hiszen a debreceni Kodály Kórus és a Szent István Bazilika Kórusa lépett velünk pódiumra, valamint fiatal, kiváló szólisták. Az estet művészeti vezetőnk, Berkes Kálmán dirigálta. Egyébként ezt a programot október 30-án is eljátszottuk, más közreműködőkkel, Győrben. Ez jótékony célú előadás volt, hiszen a bevételét a vörösiszap-katasztrófa ártalmaitól károsultjainak ajánlottuk fel. Talán ez a kormányzati felkérés is az utóbbi időben elért eredményeink elismerése. Tavaszt követően másodszor hallott bennünket a köztársasági elnök úr, s most ismét elismerő szavakkal értékelt az előadásunkat.

I Milyenek találja az utóbbi időszak átalakulását a zenekari igazgató szemével?

– Két igazán jelentős változás történt, mióta én az együtteshez érkeztem. A korábbi negyven évben – ahogy az ország összes nagy zenekarának – a Filharmónia szervezte az együttes koncertjeit. Amikor két évvel ezelőtt kineveztek a zenekar igazgatójává, rögtön kezdeményeztem egy találkozót a Filharmónia vezetőivel, hiszen sok kisebb-nagyobb változtatás mellett egy új bérletstruktúra kialakítása mellett tettük le a voksunkat. A tárgyalások során azonban egyértelművé vált, hogy másképp gondolkodunk a zenekar jövőjét illetően, így közös megegyezéssel a szakítás mellett döntöttünk. Vagyis rögtön két meghatározó változással indult az igazgatói pályám: 2009 óta a zenekar önállóan szervezi hangversenyeit, illetve a bérletstruktúránkat is egy szakmai koncepció alapján újítottuk meg. Nem volt egyszerű a helyzetünk, hiszen a bérletezés már tavasszal kezdődött, s szinte a nulláról kellett indulnunk.

I Miben kínáltak mást, mint az előző években?

– Előjáróban hadd mondjam el, hogy igazgatói pályázatomat anno „értékmérés, értékkeresés” címmel adtam be, a minőség, mint prioritás szerepelt az anyagomban. Elsődleges volt, hogy egy állandó szakmai és anyagi motiváció színvonal-emelkedést eredményezzen a zenekarnál. A bérletstruktúra kialakításánál figyelembe kellett vennünk azt is, hogy manapság az embereknek kevesebb idejük jut erre a műfajra, széles a zenei paletta. Ha az emberek kapcsolódásra vágnak, nem biztos, hogy a komolyzenét választják. Ezen szempontok alapján úgy döntöttünk, hogy a korábbi két bérletsorozattal szemben négyfajta bérletet ajánlunk közönségünknek. Így az előző évtől már egy hosszabb, két rövidebb és egy kamarabérlet közül válogathatnak az érdeklődők. A kamarazenének például nem volt intézményesített háttere Győrben, ám az idő minket igazolt. Telt házzal mennek koncertjeink, a muzsikuskoknak pedig kiváló fejlődési lehetőséget biztosítanak ezek a kamarakonzertek, ami szintén a színvonal emelkedését segíti. Ezekon a hangversenyeken az első részben klasszikus műveket, majd magyar, lehetőleg kortárs szerzeményeket játszunk. A 75 fős társulatban 45-en kapnak szólólista vagy kamarajellegű feladatokat az évadban, s ennek a muzsikuskok is örülnek.

I A legnagyobb kísérlet mégis a Varga Tibor bérletsorozat elindítása volt...

– Valóban. Újdonság a Varga Tibor-bérlet is, amelyet azért hívtunk életre, hogy olyanokat is becsalogassunk, akik nem rendszeres látogatói a komolyzenei hangversenyeknek, és esetleg nincsenek annyira felvértezve egy ilyen kulturális esemény befogadására. Rendhagyó dolgokra is vállalkoztunk, hiszen a Vaskakas Bábszínházzal életre hívtunk egy közös előadást, a címe „A nő” volt, s remek bábütődök kerültek színre, remek muzsikákkal. Bérleten kívül a Győri Balettel adtunk farsangi koncertet, a Széchenyi István Egyetem hallgatóival pedig amerikai szerzők tollából született darabokból válogattunk. Pultonként egy főiskolás és egy filharmonikus zenész ült. A zenetanár kollégák nagyon respektálták, hogy azok, akik most tanulják a szakmát, egy profi zenekarba ülhetnek be. Egyébként ez a sorozatunk ebben a szezonban is populáris, de akad benne több komolyabb program is. Ilyen volt például a linzi kamarazenekar fellépése. Nagy eredmény, hogy bérletünk névadójának fia, a világhírű karmester Gilbert Varga is dirigál ebben a sorozatban, s ő is nagyon várja ezt a fellépést. A Hot Jazz Band-dal is lesz közös koncertünk, április 16-án pedig a Győri Balettel Magyar rapszódia címmel adunk közös estet. Úgy tűnik a Varga-bérlettel célba találtunk, hiszen azok, akik ezekre az estekre jegyet váltottak, az első bérletvásárlóink lettek idén is.

I Számszerűen is kifejezhető a fejlődés?

– Nagy örömünkre az erőfeszítéseinknek köszönhetően az első évben 40%-kal nőtt a bérleteladások száma, amit az idei szezonban is növelni tudtunk. A klasszikus repertoár mellett közönségcsalogató, érdekes hangversenyeket találtunk ki, és számos világsztárt tudtunk megnyerni koncertjeinkre. Büszkeséggel tölt el, hogy több fővárosi és vidéki kollégától kaptunk olyan bókot, hogy most futó évadunk az egyik legszínvonalasabb az országban.

I Fiatalítás is történt az együttesnél az utóbbi időben...

Igen, körülbelül 20%-os a fluktuáció, de elősorban a nyugdíjas kollégák búcsúzása kapcsán felmerült álláshelyekről beszélünk. Egy generáció ugyanis mostanában öregedett ki az együttesből. Több próbajátékot írtunk ki a kiesők pótlására, és szintén egy jól meghatározható koncepció alapján válogattunk. Tökéletes hangszertudás, flexibilitás, fegyelem és alázat, nálunk

ezek az elsődleges szempontok. Szerencsére az újak komoly és jó felkészültségű muzsikuskok.

I Tényleg különleges programokat mutatnak be, s volt olyan koncertjük, amelyet Jeremy Irons is meglátogatott...

– Igyekszünk különlegességekkel is szolgálni, de ez egy csapat érdeme, hiszen mindenről közösen döntünk Berkes Kálmán művészeti vezetővel és Ősz Gábor zenekari titkárral. Elsőszámú feladatunknak továbbra is a komolyzene hagyományainak ápolását tekintjük, de nem ijedünk meg akkor sem, ha más műfajból érkezik felkérés. Stílustól függetlenül mindig a maximumra törekszünk. Óriási élmény volt Morriconoval dolgozni, remekül sikerült a turné, s bizony komoly technikai tudás kell ahhoz, hogy a műveit eljátsszuk. Remélem, ennek az együttműködésnek is lesz folytatása. Bár valóban szokatlan vállalkozás volt, hogy John Lord, a Deep Purple billentyűse is velünk muzsikált, de ez az est is nagy sikert aratott. A zenész megkedvelte az együttest, több helyre is magával vitt már bennünket. A Művészetek Palotájában adott koncerten valóban ott volt Jeremy Irons, aki éppen Budapesten forgatott.

I De a klasszikus zene neves előadói is szívesen jönnek, ez derül ki a koncertprogramjuktól...

– Kocsis Zoltán, Schiff András, Ránki Dezső, Miklósa Erika, Perényi Miklós, Lukács Gyöngyi, Gilbert Varga, hogy csak néhány nevet említsek. Úgy érzem, a zenei világban mindenki értékeli, hogy átalakult, megfiatalodott az együttes. Átalakítottuk az arcukat is, mutató weboldalt készítettünk. Szlogenünk pedig az lett: mindenki játszik.

I Szép jubileumot is ünnepelnek az idén, hiszen 50 éves a Richter-terem.

– A szükséges átalakítások után az egykori Rába Filmszínházból lett hangversenytér, mely 2001 óta az otthonunk. Szerencsések vagyunk, hogy azon a színpadon gyakorolhatunk, amelyen játszunk is. Kivételesen jó az akusztikája ennek az 520 férőhelyes teremnek, s mindenki szívesen jön ide játszani. A jubileumot egy jótékonysági koncerttel ünnepeltük novemberben, amelynek szintén világhírű művész, Komlói Ildikó volt a szólistája. A bevételből az zenész utánpótlás nevelést támogattuk, a pénzt a Széchenyi Egyetem Varga Tibor Zeneművészeti Intézete kapta.

R. Zs.